

EMPLAÇAMENT E: 1/2000

ESCOLES PÚBLIQUES DE LLOFRIU

NÚM. D'IDENTIFICACIÓ	137	EDIFICI - Casa aïllada (ara escoles)
DENOMINACIÓ	CAN BASSA	
ADREÇA	el Ramal, 71-73; c. Irene Rocas, 1	
PARCEL·LA	1022301	
NUCLI	Llofriu	
ÈPOCA	1889	
ESTIL	neoclàssic (popular)	
AUTOR		
ESTAT DE CONSERVACIÓ	bo	

DESCRIPCIÓ / VALORACIÓ

Casa exempta, amb espai de jardí, que es troba a l'entrada del poble de Llofriu per llevant, pel Ramal.

Planta baixa, pis i golfes. Coberta de doble vessant dissimulada exteriorment per cornisament i barana que coronen els murs. L'edifici té quatre eixos.

En la composició de la façana principal, a migdia, amb predomini del buit sobre els plens, l'eix de l'extrem de ponent crea un sector diferencial de la resta, distinció que marca una lesena o faixa vertical. Els altres tres eixos són centrats per la portada que té marc de pedra motllurat i arc de mig punt en el qual hi ha la inscripció: J.B./1889. Als seus costats hi ha dos finestrals rectangulars emmarcats per ressaltos de pedra, llisos, igualment com ho són les obertures dels tres grans balcons del pis, que són de dimensions idèntiques. La crugia de ponent té una finestra a la planta igual que les esmentades, però al pis trenca el ritme amb una àmplia arcada que correspon a la galeria que segueix per tot el costat occidental de la casa.

Una cornisa motllurada molt prominent i, sobre d'ella, una barana opaca, rematen la façana principal i segueixen per les laterals. La decoració es completa amb faixes ressaltades i una socolada. Les obertures dels altres murs tenen els arcs de rajol a sardinell.

Les estances interiors - que mantenen els enluits, però encalcinats- són cobertes amb voltes de maó de llunetes. La distribució espacial, en ambdues plantes, s'ordena a partir d'una gran sala central a la qual donen les habitacions laterals.

Els paraments exteriors es deixaren sense arrebossar, la qual cosa no devia ser la idea original, ja que l'aparell i fins elements com els ressaltos decoratius, són fets amb simple pedruscall barrejat amb trossos de terrissa.

Resten visibles els arcs de descàrrega sobre les llindes dels finestrals.

Al jardí s'hi troba un grup de xiprers.

L'autor de l'edifici degué ser el mateix mestre de cases que projectà una altra casa propera, a uns 200 m., vora el Ramal, entre Llofriu i la carretera comarcal, és d'estructura i factura i gairebé idèntica. També se li pot atribuir una casa semblant de la Barceloneta.

Al primer pis i a les golfes s'hi troben una sèrie de dibuixos a les parets fets per Serafi Bassa acompanyats de frases escrites per diversos membres de la família Bassa Rocas i amics seus. Els restauradors Joëlle Lemmens i Toni Ortiz han netejat les parets i han fixat els dibuixos. La importància dels dibuixos i les frases rau en que van ser realitzats per alguns dels membres de la família Bassa Rocas que van fer aportacions destacades a la cultura tant a Catalunya com a Amèrica, com a escriptors, folkloristes, periodistes, pintors i escultors.

NOTÍCIES HISTÒRIQUES

En aquesta casa hi va viure Irene Rocas (Llofriu 1861- Castelar, Buenos Aires 1947) amb el seu marit Joan Bassa, amb qui es casà el 1881, i els seus cinc fills, de 1891 a 1906, any en què mor Joan Bassa. Després d'aquesta data, la Irene i els seus fills només hi fan estades esporàdiques. Irene Rocas va col·laborar amb el diccionari Alcover-Moll -fou corresponsal d'Antoni M. Alcover, informadora de dialectalismes de la rodalia de Llofriu-, amb l'Arxiu d'Etnografia de Catalunya -sembla que col·laborà amb Joan Amades, per les nombroses referències a Llofriu que es troben a les seves obres- i amb l'Institut d'Estudis Catalans. A més del folklore, era aficionada a la poesia i la música i va escriure un diari.

Una de les filles d'Irene Rocas fou Maria Gràcia Bassa (Llofriu 1883 - Buenos Aires 1961). Fou poetessa, articulista i estudiosa del folklore. Va ser mestra de Llofriu. Publicà reculls de poesies amoroses, patriòtiques, i religioses d'influència verdagueriana. L'any 1907 es va casar i va marxar cap a l'Argentina on va desenvolupar una important activitat literària.

Florenci Bassa (Llofriu 1889 - Buenos Aires 1961) fou un altre dels fills d'Irene Rocas. Fou periodista, editor i fotògraf.

Serafi Bassa (Llofriu 1892 - Caldes de Montbui 1922), un altre dels fills d'Irene. Fou dibuixant, pintor i escultor. És l'autor dels dibuixos que hi ha a les parets de can Bassa

L'any 1988 l'Ajuntament de Palafrugell va adquirir l'edifici. El va destinar a escola pública fins fins a l'any 1998. Els últims cursos el centre educatiu dugué el nom de Maria Gràcia Bassa Rocas. Actualment l'edifici és un centre d'activitats culturals i veïnals.

BIBLIOGRAFIA / DOCUMENTACIÓ

- GRAU, Dolors: "Quan les parets parlen". Fulletó editat per l'Ajuntament de Palafrugell, la Fundació Llofriu i el Forum Barcelona, 2004.
- ROCAS, Irene: Isabel Rocas.
- VILA, Pep: Lletres de mossèn A.M. Alcover i de F. de B. Moll a Irene Rocas, corresponsal de l'obra del Diccionari a Llofriu. Randa, núm. 38, 1996.
- XARGAY, Xavier: Escriptors a Palafrugell. Quaderns de Palafrugell, 1999.
- GRAU, Dolors: Memòries d'Irene Rocas (1861-1910). Quaderns de Palafrugell, 1999.
- ANGELATS, Rosa i VILA, Pep: Refranys i dites populars de Llofriu, recollides per Irene Rocas. Quaderns de Palafrugell, 2004.
- GRAU, Dolors: De Llofriu a Buenos Aires. La presència empordanesa a Amèrica. Revista de Girona núm.192, gener-febrer de 1999.

QUALIFICACIÓ SEGONS POUM

SU - aED Sistema d'equipaments

ORDENACIÓ SECTORIAL

NIVELL I NORMATIVA DE PROTECCIÓ

TIPUS DE BÉ PROTEGIT	BCIL	
TIPUS DE PROTECCIÓ	NIVELL 1	Protecció Integral
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Restauració	
DINS DE L'ÀMBIT	Conjunt de Llofriu C-27	
	Unitat arqueològica de Llofriu A-17	

ASPECTES A PROTEGIR

Dibuixos i escrits de les parets de la família Bassa Rocas.

REHABILITACIÓ, RESTITUCIÓ O ADEQUACIÓ
